

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH" broj 32/02), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje BiH, d o n o s i

INSTRUKCIJU O UVJETIMA I NAČINU STJECANJA STATUSA OVLAŠTENOG IZVOZNIKA IZ BOSNE I HERCEGOVINE

GLAVA I. UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovom Instrukcijom se detaljnije propisuju način i uvjeti za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika: podnošenje zahtjeva, prilaganje potrebne dokumentacije, postupak provjere znanja, izdavanje odobrenja, obveze ovlaštenog izvoznika, vođenje evidencije i kontrola od strane carinskih organa.

Članak 2. (Definicije)

(1) "Ovlašteni izvoznik iz Bosne i Hercegovine" je onaj izvoznik kojem, Uprava za neizravno oporezivanje, Sektor za carine izda odobrenje i dodijeli broj ovlaštenja za primjenu pojednostavljenog postupka dokazivanja podrijetla.

(2) "Imatelj odobrenja" je osoba koja može dati izjavu na računu ili na drugom trgovačkom dokumentu, ne uzimajući u obzir vrijednost robe.

Članak 3. (Pravna osnova)

Uvjeti i način stjecanja statusa ovlaštenog izvoznika regulirani su:

a) odredbama članka 22. Protokola o definiciji pojma "proizvoda s podrijetlom" i načinima administrativne suradnje, koji je sastavni dio bilateralnog Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 6/03),

b) odredbama članka 23. Aneksa 4. Protokola o definiciji pojma "proizvodi s podrijetlom" i načinima administrativne suradnje Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoeuropskom sporazumu o slobodnoj trgovini - CEFTA 2006 ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 9/07) i

c) odredbama članka 23. Protokola 2. o definiciji pojma "proizvodi s podrijetlom" i načinima administrativne suradnje Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Europske zajednice i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 5/08).

GLAVA II . STJECANJE STATUSA OVLAŠTENOG IZVOZNIKA

Članak 4. (Uvjeti za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika)

Status ovlaštenog izvoznika iz BiH u zemlju ugovornicu – Republiku Tursku, sve zemlje EU, odnosno zemlje članice CEFTA 2006 (Republiku Hrvatsku, Republiku Srbiju, Republiku Crnu Goru, Republiku Makedoniju, Republiku Albaniju, Republiku Moldaviju i UNMIK), može dobiti svaki izvoznik koji ispunjava slijedeće uvjete:

- a) da je izvoznik ujedno i proizvođač robe ili je s proizvođačem u posebnim poslovnim odnosima, (otpremnici ne mogu biti ovlašteni izvoznici),
- b) da ima česte otpreme robe podrijetlom iz BiH, (deset i više puta mjesečno),
- c) da je u prethodnom razdoblju davao vjerodostojne i pravilne informacije da bi dobio uvjerenja o kretanju za robu koju izvozi,
- d) da je njegovo dotadašnje ispravno postupanje jamstvo da dodijeljenu povlasticu neće zlouporabiti i da je spreman u svakom trenutku dostaviti sve dokaze o statusu podrijetla izvoznog proizvoda. Carinski organi će provjeriti da li knjigovodstveno vođenje zaliha omogućava identifikaciju podrijetla,
- e) da uredno izmiruje svoje carinske i porezne obveze,
- f) da poznaje pravila o podrijetlu koja su trenutno na snazi koja se tiču sporazuma navedenih u ovom članku, odnosno da ima uposlenu osobu više ili visoke stručne spreme, koja poznaje pravila podrijetla,
- g) da uposlena osoba prođe provjeru znanja o pravilima podrijetla.

Članak 5. (Podnošenje zahtjeva)

(1) Izvoznik koji traži status ovlaštenog izvoznika dužan je podnijeti pisani zahtjev Upravi za neizravno oporezivanje BiH, Sektoru za carine (prilog - Obrazac I).

(2) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka izvoznik treba dostaviti:

- a) Spisak proizvoda koji će biti predmet izvoza.
 - 1) Spisak robe iz stavka (2)a ovoga članka treba biti na razini tarifnog broja od četiri znamenke i da uključuje naimenovanje robe koje treba biti kratko, jasno, potpuno i nedvosmisleno.
 - 2) Opis robe treba da obuhvati samo onaj dio tarifnog broja koji se odnosi na konkretnu robu.
 - 3) Ako izvoznik izvozi robu iz više od pet različitih tarifnih brojeva spisak robe treba sastaviti na disketi ili drugom izmjenjivom elektronskom mediju u slijedećem obliku:

Primjer:

0101	Živi konji

- 4) Tekst se priprema u programu Word u strukturi četvoroznamenastih tarifnih brojeva i u drugom dijelu naimenovanja robe gdje opis sadrži najviše 100 znakova.
- b) Spisak odgovornih osoba koje su ovlaštene za izdavanje izjava ovlaštenog izvoznika.

1) Ako izvoznik ima više od pet odgovornih osoba spisak sastavlja na način propisan u stavku (2) a) ovoga članka.

Ime i Prezime	opis funkcije osobe u firmi

2) Tekst se priprema na način propisan u stavku (2) a) 4) ovoga članka, s tim da drugi dio može sadržavati najviše 60 znakova.

c) Spisak odredišnih zemalja u koje će se roba izvoziti i važećih sporazuma.

d) Izjava o ispunjenosti uvjeta za stjecanje preferencijalnog statusa za svaku vrstu proizvoda.

1) U izjavi iz stavka (2) d) ovoga članka izvoznik treba navesti koje je pravilo o podrijetlu primijenjeno da bi proizvod stekao preferencijalno podrijetlo i naziv važećeg sporazuma.

2) Uz izjavu iz stavka (2) d) ovoga članka izvoznik treba dostaviti i odgovarajuće dokaze o ispunjenosti uvjeta za stjecanje preferencijalnog statusa za svaku vrstu proizvoda, koji potvrđuju navode iz izjave.

3) Pod odgovarajućim dokazima u smislu stava (2) d) 2) ovog člana se smatraju:

- uvjerenje o kretanju robe EUR.1 ili Izjava na računu, koji dokazuju preferencijalni status robe s podrijetlom,

- izjava dobavljača koja dokazuje podrijetlo materijala korištenih u proizvodnji (činjenica da je roba kupljena na tržištu BiH od domaćeg dobavljača sama po sebi ne potvrđuje status robe podrijetlom iz Bosne i Hercegovine),

- odgovarajuća dokumentacija o obradi ili preradi koju je izvoznik ili dobavljač obavio na materijalima bez podrijetla,

- drugi odgovarajući popratni dokumenti koji dokazuju podrijetlo proizvoda;

e) adresu na kojoj se obavlja proizvodnja i skladištenje;

f) koliko proizvoda s podrijetlom je izvezeno u prethodnoj godini i u koje zemlje, te koliko često se obavlja izvoz ovih proizvoda;

g) ovjerenu presliku izvoda iz registracije poduzeća s deponovanim potpisima osoba ovlaštenih za potpisivanje;

h) dokaz o plaćenju administrativnoj pristojbi.

Članak 6. **(Izjava izvoznika)**

(1) Prilikom podnošenja zahtjeva za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika, izvoznik treba dati pisanu izjavu.

(2) Izjava iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati slijedeće podatke:

a) da će Izjavu na računu davati samo za proizvode koji udovoljavaju uvjetima za stjecanje statusa podrijetla,

b) da će u svakom trenutku carinskim organima dati na uvid svu traženu dokumentaciju, dozvoliti pregled poslovnih knjiga i omogućiti druge vidove kontrola koje budu potrebne,

c) da preuzima punu odgovornost za svaku nepotpisanu Izjavu ovlaštenog izvoznika na računu po kojoj ga je moguće identificirati, kao da ju je vlastoručno potpisao (ovlašteni izvoznik ima pravo sam odlučiti da li će izjave ovlaštenog izvoznika potpisivati ovlaštena osoba ili može dati izjavu da takve izjave neće biti potpisane, ali svejedno preuzima odgovornost za svaku od njih),

d) da će voditi urednu evidenciju izdatih Izjava na računu i svu dokumentaciju na temelju koje je Izjava na računu data, kao i da će ih čuvati najmanje tri godine od datuma izdavanja,

e) o slijedljivosti materijala koji se upotrebljavaju u proizvodnji,

f) o plaćanju carinskih pristojbi za sve materijale bez podrijetla koji će se upotrijebiti u proizvodnji (primjeniti će se stopa MFN- stopa najpovlaštenije nacije, ili carinska stopa ovisno od primjene preferencijalnog sporazuma koji se odnosi na robu korištenu u proizvodnji u okviru nekog drugog sporazuma, npr. za robu EU ili Turskog podrijetla primjenit će se stopa carine propisana tim sporazumima).

Članak 7. **(Rad povjerenstva)**

(1) Ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje BiH na prijedlog Pomoćnika ravnatelja Sektora za carine će formirati povjerenstvo od tri člana, od kojih će jedan biti iz Regionalnog centra – Odsjeka za carine, na čijem području se nalazi sjedište podnosioca zahtjeva, radi davanja mišljenja o ispunjenosti uvjeta za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika i dva člana iz Sektora za carine – Odsjeka za tarifu i vrijednost.

(2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka će postupajući po zahtjevima za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika vršiti provjeru informacija iz članka 5. i 6. ove Instrukcije, kod izvoznika, a potom pozvati osobu ili osobe koje će raditi na poslovima podrijetla robe na ispit provjere znanja iz tog područja. Kod provjere znanja (pisana i usmena provjera) će uzimati u obzir okolnosti u kojima poduzeće obavlja svoje poslove (vrsta robe koja se izvozi, određene države, primjena kumulacije, samo prerada, itd).

(3) Povjerenstvo je po provedenom postupku dužno sačiniti zapisnik o ispunjenosti uvjeta za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika i prijedlog odluke, koje će zajedno s kompletnom dokumentacijom vezanom za predmetni zahtjev, dostaviti Sektoru za carine – Odsjeku za tarifu i vrijednost.

Članak 8. **(Izdavanje odobrenja)**

(1) Sektor za carine – Odsjek za tarifu i vrijednost, ukoliko su ispunjeni propisani uvjeti, donosi odobrenje.

(2) Odobrenje sadržava podatke vezane za imatelja odobrenja, broj carinskog ovlaštenja, vrste roba koje će biti predmet izvoza, zemlje ili grupe zemalja u koje će se roba izvoziti, pravila na temelju kojih je roba stekla status robe s podrijetlom, ime osobe ili više osoba koje su ovlaštene za potpisivanje Izjava na računu u koje je unesen broj ovlaštenja i vođenje evidencije.

(3) Odobrenje se izdaje u tri primjerka, od kojih se po jedan primjerak dostavlja:

- a) Sektoru za carine – Odsjeku za tarifu i vrijednost, gdje se vodi centralna baza podataka svih izdatih odobrenja i promjena izvršenih u odobrenju,
- b) drugi izvozniku,
- c) treći nadležnom regionalnom centru radi kontrole i evidencije ovlaštenih izvoznika.

(4) Sektor za carine – Odsjek za tarifu i vrijednost, ukoliko ocijeni da nisu ispunjeni propisani uvjeti za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika, odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika.

Članak 9. **(Broj carinskog ovlaštenja)**

(1) Broj carinskog ovlaštenja se sastoji od:

- a) ISO oznake za Bosnu i Hercegovinu,
- b) rednog broja carinskog ovlaštenja,
- c) zadnja dva broja godine u kojoj je izdano odobrenje.

Primjer:

BA / 123 / 08

(2) Broj carinskog ovlaštenja je sastavni dio izjave ovlaštenog izvoznika na računu ili drugom trgovačkom dokumentu, a čiji tekst je naveden u konkretnom sporazumu.

Članak 10.
(Korištenje carinskog ovlaštenja)

(1) Carinsko ovlaštenje se koristi za izvoz robe navedene u odobrenju ili prilogu odobrenja (u slučaju većeg spiska roba za koje se ovlaštenje daje) za koju su ispunjeni uvjeti za stjecanje statusa robe podrijetlom iz Bosne i Hercegovine i prema zemljama navedenim u odobrenju ili u prilogu odobrenja.

(2) Imatelj ovlaštenja navedenog u stavku (1) ovoga članka može biti samo osoba koja je ovlaštena, što je također navedeno u odobrenju ili prilogu tog odobrenja.

Članak 11.
(Vrijednost pošiljke)

Ovlašteni izvoznik može dati Izjavu na računu, za robu koja ispunjava uvjete za status robe podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, bez obzira na vrijednost pošiljke.

Članak 12.
(Izjava na računu)

Tekst Izjave na računu mora biti u potpunosti isti kao propisani tekst u prilogu Protokola koji definira pravila za stjecanje podrijetla robe napisan na jednom od službenih jezika BiH ili na engleskom jeziku, u koji se upisuje i broj ovlaštenja iz članka 9. ove Instrukcije.

Članak 13.
(Potpisivanje Izjave na računu)

Izjava na računu ne mora biti potpisana od strane ovlaštenog izvoznika ili osobe koju je izvoznik ovlastio, ako je uz zahtjev podnesena Izjava u pisanom obliku kojom ovlašteni izvoznik, odnosno ovlaštena osoba, preuzima punu odgovornost za svaku Izjavu na računu kao da ju je sama vlastoručno potpisala.

Članak 14.
(Obaveze ovlaštenog izvoznika)

(1) Ovlašteni izvoznik je dužan voditi evidenciju izdanih Izjava na računu.

(2) Evidencija iz stavka (1) ovoga članka mora sadržavati slijedeće podatke:

- a) datum izdavanja Izjave na računu,
- b) broj računa,
- c) državu za koju je roba namjenjena (otpremljena),
- d) opis robe i tarifni broj iz Carinske tarife,
- e) broj i datum izvoznog carinskog dokumenta.

Članak 15.
(Čuvanje dokumentacije)

Ovlašteni izvoznik je dužan tri godine čuvati:

- a) preslike računa ili komercijalnih dokumenata s Izjavom o podrijetlu,
- b) svu dokumentaciju koja sadrži informacije važne za utvrđivanje podrijetla robe,
- c) preslike dokaza o podrijetlu materijala i dijelova, koji su bili upotrijebljeni u proizvodnji robe, na koju se Izjava na računu odnosi.

Članak 16.
(Kontrola od strane carinskih organa)

Ovlašteni izvoznik je dužan na zahtjev carinskih organa, dati na uvid svu raspoloživu dokumentaciju, kao i omogućiti kontrolu poslovnih knjiga i računovodstvene dokumentacije, koji sadrže podatke značajne za utvrđivanje podrijetla robe.

Članak 17.
(Naknadno izdana Izjava na računu i duplikat)

(1) U izuzetnim slučajevima ovlašteni izvoznik može dati izjavu na računu nakon izvoza robe ukoliko takav dokaz nije izdan u vrijeme izvoza zbog nehotičnih propusta ili posebnih okolnosti.

(2) U slučaju krađe, gubitka ili uništenja izjave na računu, ovlašteni izvoznik može dati duplikat na temelju arhivirane preslike izvornika izjave na računu.

(3) U slučaju kada se izjava na računu daje naknadno, ovlašteni izvoznik mora, prije nego što Izjavu dostavi zemlji odredišta, o tome informirati carinsku ispostavu u kojoj je izvozna procedura obavljena, radi kontrole i evidencije. Ovlašteni izvoznik mora podnijeti zahtjev za izmjenu podataka u carinskoj deklaraciji (evidentiranje izjave na računu izdate od strane ovlaštenog izvoznika u polje 44 carinske prijave).

(4) Na zahtjev carinskih organa ovlašteni izvoznik je dužan dostaviti cjelokupnu raspoloživu dokumentaciju i dozvoliti kontrolu knjiga i računovodstvene dokumentacije koje sadrže informacije relevantne za utvrđivanje podrijetla robe.

(5) Izjavu na računu izvoznik može dati nakon izvoza pod uvjetom da se ista predoči zemlji uvoznici u razdoblju, od dvije godine, nakon uvoza proizvoda na koje se izjava odnosi.

(6) Protokom roka navedenog u stavku (5) ovoga članka, ovlašteni izvoznik može od carinske ispostave, u kojoj je izvozna procedura obavljena, tražiti naknadno izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1 da bi dobio preferencijalni tretman robe u zemlji uvoznici.

Članak 18.
(Izmjene i dopune podataka)

U slučaju da ovlašteni izvoznik zatraži izmjenu ili dopunu podataka navedenih u odobrenju, ili ukoliko je došlo do promjene podataka u odobrenju, ovlašteni izvoznik je dužan Sektoru za carine – Odsjeku za tarifu i vrijednost podnijeti pisani zahtjev za izmjenu odobrenja.

Članak 19.
(Kontrole)

(1) Redovite kontrole carinskih organa kod ovlaštenih izvoznika moraju osigurati da se izdano odobrenje neprestano koristi na odobreni način.

(2) Naknadne kontrole će obavljati Sektor za carine - Odsjek za kontrolu, a prva kontrola će biti obavljena u roku šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja.

Članak 20.
(Ukidanje odobrenja)

Sektor za carine - Odsjek za tarifu i vrijednost, može ukinuti odobrenje kad god ocijeni da nisu više ispunjeni propisani uvjeti ili da izvoznik namjerno ili zbog nemara zlouporabljava izdano

odobrenje za pojednostavljeni postupak potvrđivanja podrijetla robe, kao i poduzeti sankcije protiv takvog izvoznika, sukladno važećim propisima.

Članak 21.
(Evidencija izdanih odobrenja)

(1) Sektor za carine – Odsjek za tarifu i vrijednost, će voditi evidenciju izdanih odobrenja i svako izdano odobrenje proslijediti Odsjeku za kontrolu, te izvijestiti ostale organizacijske jedinice Uprave i carinske organe zemalja prema kojima je ovaj status moguće primijeniti.

(2) Evidencija o ovlaštenim izvoznicima treba sadržavati slijedeće:

- a) podatke o ovlaštenom izvozniku i odgovornim osobama,
- b) broj carinskog ovlaštenja, broj odobrenja i datum početka važenja,
- c) spisak robe za koju je odobrenje izdano,
- d) spisak zemalja odredišta,
- e) podatke o svim kontrolama u svezi s izdanim carinskim ovlaštenjima i potvrdama (naknadne provjere),
- f) preslike odobrenja.

GLAVA III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.
(Sastavni dio)

Sastavni dio ove Instrukcije čini Obrazac I.

Članak 23.
(Stupanje na snagu)

Ova Instrukcija stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljena i na WEB stranici Uprave za neizravno oporezivanje.

Broj: 02-2-232/09
Datum: 22.01.2009. godine

RAVNATELJ
Kemal Čaušević

OBRAZAC I

**ZAHTJEV ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA STJECANJE STATUSA OVLAŠTENOG
IZVOZNIKA IZ BOSNE I HERCEGOVINE**

Naziv izvoznika : _____ Matični broj: _____

Sjedište izvoznika: _____ Porezni broj: _____

Mjesečni broj izdanih dokaza o podrijetlu: _____

Broj izdanih dokaza o podrijetlu u posljednjih šest mjeseci: _____

IZVOZNIK

ZAHTIJEVA odobrenje za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika;

OBVEZUJE SE, da će poštivati zakonodavstvo BiH, kojim je regulirana oblast podrijetla robe u BiH;

U POTPUNOSTI JE UPOZNAT, da se dokazi o podrijetlu izdaju na temelju odredbi propisa BiH i da će mu u slučaju kršenja tih propisa biti oduzeto pravo korištenja statusa ovlaštenog izvoznika;

UPOZNAT JE s propisima o preferencijalnom podrijetlu robe u BiH koji važe za izvoz u pojedine određene zemlje i sa sadržajem i oblikom dokaza o podrijetlu, koji su propisani tim odredbama.

OBVEZUJE SE, da će pratiti sve propise BiH koji se odnose na preferencijalno podrijetlo robe, poštivati sve upute carinskih organa i da će Sektor za carine i nadležni carinski ured odmah izvijestiti o svim promjenama, koje su u svezi s podrijetlom izvezene robe ili s podacima, koji su navedeni u tom dokumentu;

IMENUJE ODGOVORNU OSOBU, koja je ovlaštena za izvršavanje obveza u ime izvoznika, koja je upoznata s uvjetima potvrđivanja podrijetla, kao i odgovorna za izdavanje dokaza o podrijetlu izvezene robe po pojednostavljenom postupku.

Ime i prezime: _____

Kontakt adresa: _____

Funkcija: _____

Kontakt telefon: _____

Vlastoručni potpis: _____

ZAHTJEVU PRILAŽEM dokumentaciju s izjavama o ispunjavanju uvjeta za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika sukladno zakonodavstvu BiH za svaki tarifni broj izvozne robe, spisak izvozne robe, spisak odgovornih osoba, spisak određinih država i ostale izjave.

Pečat i potpis
